

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. vasario 25 d.
(OR. en)

6634/22

Tarpinstitucinė byla:
2022/0044 (NLE)

RECH 100
FEROE 1

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2022 m. vasario 24 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI-MIKKELSENI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2022) 64 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl TARYBOS SPRENDIMO dėl Europos Sąjungos ir Farerų Salų Vyriausybės susitarimo dėl Farerų Salų dalyvavimo Sąjungos programose pasirašymo Sąjungos vardu ir jo laikino taikymo

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2022) 64 final.

Pridedama: COM(2022) 64 final

Briuselis, 2022 02 24
COM(2022) 64 final

2022/0044 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

**dėl Europos Sąjungos ir Farerų Salų Vyriausybės susitarimo dėl Farerų Salų
dalyvavimo Sąjungos programose pasirašymo Sąjungos vardu ir jo laikino taikymo**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Programos „Europos horizontas“ reglamento¹ 16 straipsnio 1 dalies d punkte, susijusiame su trečiųjų valstybių prisijungimu prie programos, numatyta, kad prie jos gali prisijungti trečiosios valstybės ir teritorijos, kurios kartu atitinka visus tame punkte nustatytus kriterijus. Tokių trečiųjų valstybių ar teritorijų dalyvavimas programoje „Europos horizontas“ yra grindžiamas susitarimu dėl trečiosios valstybės ar teritorijos dalyvavimo Sąjungos programose.

2010 m. prie Septintosios bendrosios programos (BP 7) oficialiai prisijungė Farerų Salos ir iš įvairių Europos projektų matyti, kad Farerų tyrėjai ir institutai aktyviai dalyvauja veikloje, susijusioje su, pavyzdžiui, aplinka, okeanologija, klimato kaita, ekosistemomis ir žvejybos valdymu. 2014 m. Farerams prisijungus prie programos „Horizontas 2020“, Farerų Salų tyrėjai, mokslinių tyrimų institutai ir įmonės įgijo visas galimybes gauti Sąjungos finansavimą ir dalyvauti bendradarbiavimu grindžiamoje mokslinių tyrimų ir inovacijų veikloje tokiomis pačiomis sąlygomis kaip ir valstybių narių bei kitų prie programos „Horizontas 2020“ taip pat prisijungusių trečiųjų valstybių subjektai. Šis dalyvavimas tapo labai svarbus Farerų Salų tyrėjų bendruomenei ir yra vienas iš naujų svarbių ir patikimų Farerų ir ES santykių ramsčių. Kadangi šie vienas po kito sudaromi prisijungimo prie Sąjungos bendrųjų mokslinių tyrimų ir inovacijų programų susitarimai galioja tik tol, kol galioja kiekviena paskesnė ES programa, šiuo metu nesama tarptautinio susitarimo, kuriuo būtų reglamentuojamas Farerų subjektų dalyvavimas programoje „Europos horizontas“ arba skatinamas ES ir Farerų tyrėjų bendruomenių bendradarbiavimas mokslo, mokslinių tyrimų ir inovacijų srityse.

2020 m. gegužės 14 d. Farerų Salos ketinimų raštu oficialiai pareiškė norą prisijungti prie programos „Europos horizontas“. Farerų Salos atitinka Programos „Europos horizontas“ reglamente (16 straipsnio 1 dalies d punkte) nustatytus prie bendrosios programos „Europos horizontas“ norinčioms prisijungti trečiosioms valstybėms ar teritorijoms taikomus kriterijus. Visų pirma jos turi gerų mokslo, technologijų ir inovacijų srities pajėgumų, yra įsipareigojusios kurti taisyklėmis grindžiamą atviros rinkos ekonomiką, kurioje, be kita ko, sąžiningai ir teisingai taikomos intelektinės nuosavybės teisės bei gerbiamos žmogaus teisės ir kurią remia demokratinės institucijos, ir aktyviai propaguoja politiką, kuria siekiama didinti piliečių ekonominę ir socialinę gerovę.

2021 m. liepos 13 d. Taryba įgaliojo Komisiją Sąjungos vardu pradėti derybas su Farerų Salomis dėl Europos Sąjungos ir Farerų Salų susitarimo dėl Farerų Salų dalyvavimo Sąjungos programose bendrųjų principų ir Farerų Salų prisijungimo prie bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Europos horizontas“ (2021–2027 m.). Per šias derybas Komisijai padėsiančiais specialiaisiais komitetais Taryba paskyrė Mokslinių tyrimų darbo grupę ir ELPA klausimų darbo grupę.

¹ 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/695, kuriuo sukuriamą bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“, nustatomos su ja susijusios dalyvavimo ir sklaidos taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1290/2013 ir (ES) Nr. 1291/2013 (OL L 170, 2021 5 12, p. 1).

2021 m. rugsėjo 3 d. pradėtos derybos sėkmingai užbaigtos 2021 m. spalio 8 d., kai susitarimo projekto tekstą parafavo abiejų būsimų susitarimo šalių atstovai. Tarybos Mokslinių tyrimų darbo grupė ir ELPA klausimų darbo grupė, taip pat Europos Parlamentas buvo nuolat informuojami apie derybų eigą.

Prie šio Tarybos sprendimo pasiūlymo pridedamą susitarimą, Komisijos parengtą pagal Tarybos duotus derybinius nurodymus, sudaro dvi dalys: bendrasis susitarimas dėl Farerų Salų dalyvavimo Sąjungos programose bendrųjų principų ir protokolai dėl Farerų Salų prisijungimo prie bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Europos horizontas“ (2021–2027 m.) (toliau – Protokolas dėl programos „Europos horizontas“).

Bendruoju susitarimu išsamiai reglamentuojamos Farerų Salų prisijungimo prie bet kurios ES programos sąlygos. Jame nustatomos dalyvavimo ES programose sąlygos, dalyvavimo konkrečiose Sąjungos programose (prisijungimo prie jų) įforminimo tvarka ir Farerų Salų dalyvavimo valdant Sąjungos programas ar veiklą principas, kurio esmė – dalyvavimas be teisės priimti sprendimus. Jame pateikiamos išsamios Farerų Salų finansinio įnašo į Sąjungos programas nustatymo, be kita ko, automatinio ištaisymo mechanizmo taikymo tam tikrais atvejais, taisyklės. Bendrajame susitarime nustatomos išsamios ES finansinių interesų apsaugos taisyklės, be kita ko, nurodomi įgaliojimai, kuriais tuo tikslu naudojasi Komisija, Europos Audito Rūmai, OLAF ir Europos prokuratūra, taip pat pateikiamos Komisijos sprendimų dėl lėšų susigrąžinimo ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimų vykdymo Farerų Salų teritorijoje taisyklės. Juo taip pat sukuriamą institucinę struktūrą – Jungtinis komitetas, kuriam, *inter alia*, pavedama užduotis stebėti susitarimo įgyvendinimą ir ieškoti būdų gerinti ir plėtoti pagal jį vykdomą bendradarbiavimą.

Bendruoju susitarimu siekiama padėti ilgalaikį su ES programomis susijusio Sąjungos ir Farerų Salų bendradarbiavimo teisinį pagrindą. Jis turėtų galioti kelių ES daugiamečių finansinių programų apimamu laikotarpiu, panašiai kaip Europos ekonominės erdvės susitarimas, ES ir Jungtinės Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimas arba bendrieji susitarimai su plėtros šalimis ir Europos kaimynystės politikos šalimis partnerėmis dėl šių šalių dalyvavimo ES programose bendrųjų principų. Ateityje, abiem Šalims pareiškus politinį norą ir laikantis reikiamų vidaus procedūrų, prie šio bendrojo susitarimo gali būti pridedami protokolai dėl Farerų Salų prisijungimo prie kiekvienos konkrečios Sąjungos programos, jei pagal ES pagrindinius aktus, kuriais sukuriamą kiekviena atitinkama programa, Farerų Salos gali jose dalyvauti. Protokolai galios tik tol, kol bus įgyvendinama kiekviena konkreti Sąjungos programa.

Protokolus siūloma priimti Jungtinio komiteto, kuris bus įsteigtas šiuo susitarimu, sprendimais. Visi esminiai su ES ir Farerų Salų bendradarbiavimu įgyvendinant ES programas susiję elementai yra išsamiai reglamentuojami bendruoju susitarimu. Susitarimo 3 straipsnio 4 dalyje konkrečiai nurodyta, kad būsimuose protokoluose turi būti tik nurodoma atitinkama Sąjungos programa, veikla ar jų dalis, nustatoma prisijungimo prie jos trukmė, reglamentuojami su konkrečia programa susiję aspektai, kurie nėra kaip nors kitaip reglamentuojami bendrajame susitarime, ir tam tikrais atvejais, kai Sąjungos programa įgyvendinama pasitelkiant finansinę priemonę arba biudžeto garantiją, nustatoma Farerų Salų įnašo į tokią Sąjungos programą suma.

Pirmasis toks protokolas – Protokolas dėl prisijungimo prie programos „Europos horizontas“ – išimties tvarka nebus priimtas Jungtinio komiteto; dėl jo, kaip dėl neatsiejamų bendrojo susitarimo dalių, derėtasi tuo pat metu kaip ir dėl paties susitarimo ir jis turėtų būti sudarytas ir įsigaliojti kartu su tuo susitarimu. Tokia procedūra leista Tarybos derybiniuose

nurodymuose. To reikėjo siekiant užtikrinti, kad Farerų Salos prie programos „Europos horizontas“ prisijungtų nuo pat jos įgyvendinimo pradžios ir kad nenutrūktų ES ir Farerų tyrėjų bendruomenių bendradarbiavimas. Tuo tikslu dabar siūloma visą susitarimą (t. y. bendrąjį susitarimą ir jo protokolą dėl programos „Europos horizontas“) atgaline data laikinai taikyti nuo 2021 m. sausio 1 d.

Konkrečiose Farerų Salų prisijungimo prie programos „Europos horizontas“ sąlygose numatyta, kad Farerų Salos prisijungia prie visų programos dalių, išskyrus Reglamentu (ES) 2021/697² nustatytą specialiąją gynybos srities mokslinių tyrimų programą. Taip bus užtikrintas tęstinumas, nes Farerų Salos buvo prisijungusios ir prie visų programos „Horizontas 2020“ bei jos pirmtakės BP 7 dalių. Šis dalyvavimas laikomas abipusiškai naudingų ir ypač didelę pridėtinę vertę turinčiu tokiose teminėse srityse kaip aplinka, sveikata ir maistas, taip pat vandenynų moksliniai tyrimai.

Farerų Salų įnašas į abi ankstesnes bendrąsias programas gerokai viršija jų pagal jas gautas sumas. Siūlomame naujajame susitarime nustatomos sąžiningos ir subalansuotos su Farerų Salų finansiniu įnašu į programą „Europos horizontas“ susijusios sąlygos. Bendrojo susitarimo 6 straipsnio 6 dalyje numatyta galimybė taikyti koeficientą, o 7 ir 8 straipsniais reglamentuojamas atitinkamai koregavimo mechanizmo ir ištaisymo mechanizmo taikymas įgyvendinant programas, kurioms, kaip ir programai „Europos horizontas“, šie mechanizmai yra taikytini. Protokolo dėl programos „Europos horizontas“ I priede papildomai nustatomas mokėjimų tvarkaraštis, Farerų finansiniam įnašui taikytino koeficiento dydis ir techninės ištaisymo mechanizmo veikimo detalės.

Protokolas dėl programos „Europos horizontas“ buvo parengtas remiantis programos „Horizontas 2020“ ir BP 7 įgyvendinimo patirtimi ir, kaip ir ankstesniame prisijungimo susitarime, jame nustatyta abipusiškumo sąlyga, kuria užtikrinama, kad Sąjungoje gyvenantys tyrėjai ir joje įsisteigę teisės subjektai, kiek įmanoma, galėtų Farerų Salų vidaus teisės aktuose nustatytomis sąlygomis dalyvauti programai „Europos horizontas“ lygiavertėse Farerų mokslinių tyrimų ir inovacijų programose. Protokolo II priede pateikiamas Farerų programų, kuriose gali dalyvauti ES įsisteigę mokslinių tyrimų subjektai, sąrašas.

Prie šio Tarybos sprendimo pasiūlymo pridedamas susitarimo projektas atitinka Tarybos duotus derybinius nurodymus.

2. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

Tarybos sprendimo pasiūlymas grindžiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 186 straipsniu ir 218 straipsnio 5 dalimi.

3. POVEIKIS BIUDŽETUI

Numatomas poveikis biudžetui nurodomas kartu su šiuo sprendimu pateikiamoje finansinėje teisės akto pasiūlymo pažymoje.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija siūlo Tarybai:

- priimti sprendimą dėl susitarimo pasirašymo Sąjungos vardu ir jo laikino taikymo;

² 2021 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/697, kuriuo įsteigiamas Europos gynybos fondas ir panaikinamas Reglamentas (ES) 2018/1092 (OL L 170, 2021 5 12, p. 149).

- įgalioti susitarimo derybininką Sąjungos vardu pasirašyti Europos Sąjungos ir Farerų Salų Vyriausybės susitarimą dėl Farerų Salų dalyvavimo Sąjungos programose ir pateikti susitarimo 15 straipsnio 2 dalyje reikalaujamą pranešimą, kuriuo būtų informuota, kad Sąjunga užbaigė tam susitarimui laikinai taikyti būtinas vidaus procedūras.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Sąjungos ir Farerų Salų Vyriausybės susitarimo dėl Farerų Salų dalyvavimo Sąjungos programose pasirašymo Sąjungos vardu ir jo laikino taikymo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 186 straipsnį kartu su 218 straipsnio 5 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Reglamentu (ES) 2021/695³ buvo sukurta Sąjungos bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“ (2021–2027 m.) (toliau – programa „Europos horizontas“);
- (2) Reglamento (ES) 2021/695 16 straipsnio 1 dalies d punkte nustatyta, kad prie programos „Europos horizontas“ gali prisijungti trečiosios valstybės ir teritorijos, kurios atitinka visus tame punkte nustatytus kriterijus;
- (3) pagal Reglamento (ES) 2021/695 16 straipsnio 2 dalį, kad tokios valstybės ir teritorijos galėtų prisijungti prie programos „Europos horizontas“, turi būti sudarytas susitarimas dėl konkrečios valstybės ar teritorijos dalyvavimo Sąjungos programose; tokiu susitarimu turi būti užtikrinama tinkama Sąjungos programose dalyvaujančios trečiosios valstybės mokamų įnašų ir gaunamos naudos pusiausvyra, nustatomos dalyvavimo Sąjungos programose, be kita ko, finansinių įnašų į atskiras programas ir tų programų administracinių išlaidų apskaičiavimo, sąlygos, trečiajai valstybei nesuteikiami įgaliojimai priimti su Sąjungos programa susijusius sprendimus ir garantuojamos Sąjungos teisės užtikrinti patikimą finansų valdymą ir apsaugoti savo finansinius interesus;
- (4) 2020 m. gegužės 14 d. raštu Farerų Salos oficialiai pareiškė norą prisijungti prie programos „Europos horizontas“;
- (5) 2021 m. liepos 13 d. Taryba suteikė įgaliojimus Europos Sąjungos vardu pradėti derybas dėl Europos Sąjungos ir Farerų Salų susitarimo dėl Farerų Salų dalyvavimo Sąjungos programose bendrųjų principų ir Farerų Salų prisijungimo prie bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Europos horizontas“ (2021–2027 m.) sudarymo;
- (6) derybos buvo sėkmingai baigtos ir susitarimas parafuotas 2021 m. spalio 8 d.;

³ 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/695, kuriuo sukuriamas bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“, nustatomas su ja susijusios dalyvavimo ir sklaidos taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1290/2013 ir (ES) Nr. 1291/2013 (OL L 170, 2021 5 12, p. 1).

- (7) susitarime nustatomos Farerų Salų prisijungimo prie Sąjungos programų sąlygos. Susitarimo 3 straipsnyje nurodoma, kad prisijungimas prie Sąjungos programų yra reglamentuojamas priimamais protokolais;
- (8) remiantis Tarybos suteiktais įgaliojimais, per derybas dėl susitarimo kartu derėtasi ir dėl Protokolo dėl Farerų Salų prisijungimo prie bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Europos horizontas“ (2021–2027 m.) – šis protokolas sudaro neatsiejamą susitarimo dalį;
- (9) susitarimas turėtų būti Sąjungos vardu pasirašytas su sąlyga, kad bus sudarytas vėliau;
- (10) siekiant užtikrinti nenutrūkstamą Sąjungos ir Farerų Salų bendradarbiavimą mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir inovacijų srityje ir sudaryti sąlygas Farerų Saloms programoje „Europos horizontas“ dalyvauti nuo pat jos įgyvendinimo pradžios, susitarimas turėtų būti laikinai taikomas iki tol, kol bus užbaigtos jam įsigaliooti būtinos procedūros,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Suteikiami įgaliojimai Sąjungos vardu pasirašyti Europos Sąjungos ir Farerų Salų Vyriausybės susitarimą dėl Farerų Salų dalyvavimo Sąjungos programose su sąlyga, kad jis bus sudarytas.

Susitarimo tekstas pridedamas prie šio sprendimo.

2 straipsnis

Tarybos pirmininkas paskiria asmenį (-is), įgaliotą (-us) pasirašyti susitarimą.

3 straipsnis

Iki tol, kol bus užbaigtos susitarimui įsigaliooti būtinos procedūros, jis pagal jo 15 straipsnio 2 dalį taikomas laikinai su sąlyga, kad pateikiami toje dalyje numatyti pranešimai.

4 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja [jo priėmimo dieną].

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO PAVADINIMAS

Pasiūlymas dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Farerų Salų Vyriausybės susitarimo dėl Farerų Salų dalyvavimo Sąjungos programose pasirašymo Sąjungos vardu ir jo laikino taikymo

2. BIUDŽETO EILUTĖS

Pajamų eilutė (skyrius / straipsnis / punktas): 6 0 1 0 – programa „Europos horizontas“. Asignuotosios pajamos

Atitinkamų metų biudžete numatyta suma:

(Tik asignuotųjų pajamų atveju):

Pajamos bus priskiriamos prie šios išlaidų eilutės (skyriaus / straipsnio / punkto):

viso 01.0101 straipsnio (01.010101, 01.010102, 01.010103, 01.010111, 01.010112, 01.010113, 01.010171, 01.010172, 01.010173, 01.010174, 01.010176);

viso 01.02 skyriaus (01.020101, 01.020102, 01.020103, 01.020210, 01.020211, 01.020212, 01.020220, 01.020230, 01.020231, 01.020240, 01.020241, 01.020242, 01.020243, 01.020250, 01.020251, 01.020252, 01.020253, 01.020254, 01.020260, 01.020261, 01.020270, 01.020301, 01.020302, 01.020303, 01.020401, 01.020402);

20.XX biudžeto eilutės „Europos Komisijos administracinės išlaidos“.

3. FINANSINIS POVEIKIS

- ☐ Pasiūlymas finansinio poveikio neturi.
- ☐ Pasiūlymas neturi finansinio poveikio išlaidoms, bet turi finansinį poveikį pajamoms.
- ☒ Pasiūlymas turi finansinį poveikį asignuotosioms pajamoms.

Poveikis yra toks:

(mln. EUR, dešimtųjų tikslumu)

Pajamų eilutė	Poveikis pajamoms ^{4, 5}	XX mėnesių laikotarpis, prasidedantis mmmm mm dd (jei taikytina)	N metai
6 0 1 0	7,8	84 mėnesių laikotarpis, prasidedantis 2021 01 01	1,1

Padėtis pradėjus taikyti priemonę							
Pajamų eilutė	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
6 0 1 0	1,1	1,1	1,2	1,1	1,1	1,1	1,2

(Tik asignuotųjų pajamų atveju, su sąlyga, kad biudžeto eilutė jau žinoma):

Padėtis pradėjus taikyti priemonę							
Išlaidų eilutė ⁶	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
01.0101 straipsnis ir 01.02 skyrius	1,1	1,1	1,1	1,0	1,1	1,1	1,1
20.XX	0,005	0,011	0,017	0,021	0,026	0,032	0,046

4. KOVOS SU SUKČIAVIMU PRIEMONĖS

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 325 straipsnyje reikalaujama, kad Komisija kovotų su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu ir kitokia neteisėta veikla. Todėl vykdydamos kasdienę veiklą, kuriai naudojami ištekliai, visos Komisijos tarnybos privalo imtis sukčiavimo prevencijos ir nustatymo priemonių. Sukčiavimas ES lėšomis itin neigiamai veikia Komisijos reputaciją ir įvairių sričių ES politikos įgyvendinimą.

⁴ Metinės sumos turi būti apskaičiuojamos remiantis 5 skirsnyje nustatyta formule arba metodu. Pirmaisiais metais metinė suma paprastai mokama netaikant sumažinimo ar *pro rata* principo.

⁵ Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 20 proc. surinkimo sąnaudų.

⁶ Naudoti tik jeigu reikia.

2019 m. balandžio 29 d. buvo priimta 2011 m. strategiją pakeitusi dabartinė Komisijos kovos su sukčiavimu strategija (COM(2019) 196). Tai – politikos dokumentas, kuriame atsižvelgiant į 2021–2027 m. daugiametę finansinę programą nustatomi Komisijos kovos su sukčiavimu prioritetai. Pagrindiniai 2019 m. Komisijos kovos su sukčiavimu strategijos tikslai yra 1) „toliau stengtis geriau suprasti ES biudžetui interesams kenkiančio sukčiavimo būdus, sukčiautojų profilį ir su tokiu sukčiavimu susijusias sisteminės pažeidžiamas sritis“ (duomenų rinkimas ir analizė) ir 2) „optimizuoti kovos su sukčiavimu koordinavimą, šios srities bendradarbiavimą ir darbo srautus, ypač tarp Komisijos tarnybų ir vykdomųjų įstaigų“ (koordinavimas, bendradarbiavimas ir procesai). Prie strategijos pridedamas 63 punktų veiksmų planas, kuris iš principo turėtų būti visiškai įgyvendintas iki 2021 m. pabaigos.

2019 m. Komisijos kovos su sukčiavimu strategijos pagrindiniai principai ir tiksliniai standartai yra:

- visiškas sukčiavimo netoleravimas;
- kova su sukčiavimu – neatskiriama vidaus kontrolės dalis;
- kontrolės išlaidų efektyvumas;
- ES darbuotojų profesinis sąžiningumas ir kompetencija;
- ES lėšų naudojimo skaidrumas;
- sukčiavimo prevencija, ypač užtikrinant didesnę lėšų naudojimo programų atsparumą sukčiavimui;
- pajėgumas vykdyti veiksmingus tyrimus ir laiku keisti informaciją;
- operatyvios taisomosios priemonės (įskaitant sukčiaujant gautų lėšų susigrąžinimą bei teises ir (arba) administracines sankcijas);
- glaudus vidaus ir išorės subjektų bendradarbiavimas, ypač tarp ES ir atsakingų nacionalinių institucijų ir tarp visų atitinkamų ES institucijų ir įstaigų padalinių;
- veiksminga informacijos apie kovą su sukčiavimu sklaida organizacijos viduje ir už jos ribų.

Susitarimo 9–12 straipsniuose pateikiamos išsamios nuostatos dėl kovos su sukčiavimu priemonių. Šios priemonės turi būti taikomos horizontaliai, siekiant užtikrinti ES finansinių interesų apsaugą įgyvendinant visas ES programas ar veiklą, kurios bus nurodytos būsimuose Jungtinio komiteto pagal susitarimą galimuose priimti protokoluose dėl Farerų Salų prisijungimo prie tam tikrų ES programų ar veiklos. Jos taikytinos ir Farerų prisijungimui prie programos „Europos horizontas“ pagal Protokolą dėl Farerų Salų prisijungimo prie bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Europos horizontas“ (2021–2027 m.), dėl kurio derėtasi tuo pat metu kaip ir dėl susitarimo ir kuris sudaro neatsiejamą susitarimo dalį.

Pirmiau nurodytomis nuostatomis (susitarimo 9–12 straipsniai) visų pirma nustatomi reikiami elementai ir procesai ir sudaromos sąlygos ES finansinius interesus saugančioms įstaigoms (Komisijai, įskaitant OLAF, Europos Audito Rūmams ir Europos prokuratūrai) netrukdomai vykdyti savo užduotis. Įgyvendinant visas susitarimo protokoluose nurodytas programas ar veiklą, taikomas tas pats principas: ES finansiniai interesai turi būti saugomi proporcingomis priemonėmis, įskaitant priemones, susijusias su pažeidimų, be kita ko, sukčiavimo, prevencija, nustatymu,

ištaisymu ir tyrimu, prarastų, neteisingai išmokėtų ar netinkamai panaudotų lėšų susigrąžinimu ir, kai tinkama, administracinių nuobaudų skyrimu.

Pagal Finansinį reglamentą bet kuris Sąjungos lėšas gaunantis asmuo arba subjektas turi visapusiškai bendradarbiauti Sąjungos finansinių interesų apsaugos klausimu, suteikti Komisijai, OLAF ir Europos Audito Rūmams būtinas teises ir prieigą ir užtikrinti, kad visos Sąjungos lėšų naudojimo procese dalyvaujančios trečiosios šalys suteiktų lygiavertes teises. Kaip aiškiai numatyta susitarimo 9 straipsnio 4 dalyje, peržiūros ir auditai gali būti atliekami ir po protokolo taikymo sustabdymo, susitarimo taikymo pabaigos ar susitarimo nutraukimo.

Susitarimu užtikrinama Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) galimybė Farerų Salų teritorijoje atlikti administracinius tyrimus, be kita ko, patikras ir inspektavimą vietoje, kurių tikslas – nustatyti, ar nebūta Sąjungos finansiniams interesams kenkiančių sukčiavimo, korupcijos ar kitos neteisėtos veiklos atvejų.

Susitarimu Farerų Salų institucijos įpareigojamos bendradarbiauti su Europos prokuratūra, kad ji galėtų atlikti savo užduotį – tirti Europos Sąjungos finansiniams interesams kenkiančias nusikalstamas veikas, traukti jų vykdytojus ir šių bendrininkus baudžiamojon atsakomybėn ir juos perduoti teisti, kaip numatyta 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis.

Be to, susitarime numatomas veiksmingas mechanizmas, kuriuo siekiama užtikrinti su reikalavimais, kylančiais iš programos, susijusių Komisijos sprendimų ir Teisingumo Teismo sprendimų bei nutarčių vykdymą Farerų Salų teritorijoje.

5. KITOS PASTABOS

Susitarimo 6, 7 ir 8 straipsniuose nustatomas Farerų Salų finansinio įnašo į įvairias ES programas apskaičiavimo metodas. Protokolo dėl Farerų Salų prisijungimo prie bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Europos horizontas“ (2021–2027 m.) 5 straipsnyje ir I priede nustatomos su Farerų Salų finansiniu įnašu į programą „Europos horizontas“ susijusios papildomos techninės koregavimo mechanizmo ir automatinio ištaisymo mechanizmo taikymo detalės. Pagal programą „Europos horizontas“ taikytinas finansinio įnašo modelis skiriasi nuo nustatytųjų visose kitose ES programose, nes jame numatoma galimybė taikyti automatinio ištaisymo mechanizmą (remiantis Programos „Europos horizontas“ reglamento 16 straipsniu).